

TUCHTCOMMISSIE BETAALD VOETBAL
KONINKLIJKE NEDERLANDSE VOETBALBOND

1. Het verloop van de procedure

Per e-mailbericht van 14 november 2023 is PEC Zwolle in staat van beschuldiging gesteld op grond van artikel 19 juncto artikel 20, lid 2, sub a van het Reglement Tuchtrechtspraak Betaald Voetbal, 'hierna 'RTBV', voor wanordelijkheden door aanhang van PEC Zwolle bij gelegenheid van de gespeelde wedstrijd PEC Zwolle – Go Ahead Eagles van 17 september 2023, te weten:

- Het in de eerste helft ontsteken van rookbommen in/onder het gastenvak en/of;
- Het in de tweede helft ontsteken van rookbommen.

De aanklager betaald voetbal, hierna 'de aanklager', heeft PEC Zwolle het volgende schikkingsvoorstel gedaan:

PEC Zwolle wordt, mede gelet op de aard en ernst van de strafbare feiten en rekening houdend met de strafkaart waarop aantekeningen staan voor het afsteken van vuurwerk van 10 januari 2022, 4 juli 2022, 13 september 2022, 11 maart 2023 en 2 mei 2023 met ingang van 21 november 2023 veroordeeld tot de navolgende straf:

- Een geldboete van €5000,-;
- Het spelen van de eerstvolgende thuiswedstrijd van het eerste elftal in de competitie, bekercompetitie of play-offs van de KNVB (de wedstrijd PEC Zwolle – NEC Nijmegen d.d. 9 december 2023), waarbij de personen die een seizoenkaart hebben voor de stavak 3 op de Noordtribune geen toegang mogen hebben tot het stadion. De betreffende vakken zullen voor wat betreft personen dan wel eventuele spandoeken tijdens de wedstrijd leeg moeten blijven.

Dit schikkingsvoorstel is door PEC Zwolle niet geaccepteerd. Vervolgens is de zaak aan de tuchtcommissie betaald voetbal, hierna 'de tuchtcommissie', voorgelegd. De tuchtcommissie heeft in aanwezigheid van de aanklager de zaak mondeling behandeld op donderdag 11 januari 2024. Zij heeft bij die gelegenheid PEC Zwolle gehoord, vertegenwoordigd door de heer X. Czaiowski, algemeen directeur van PEC Zwolle.

2. Vordering van de aanklager

Wat betreft de aanklager, kan PEC Zwolle zich slechts disculperen als zij aannemelijk maakt dat zij voor, tijdens en na de wedstrijd voldoende maatregelen heeft getroffen van dusdanige verstreckende en stringente aard, dat de kans dat haar aanhang zich misdraagt te verwaarlozen is. Het is volgens de aanklager vaste rechtspraak van de tuchtcommissie en de commissie van beroep betaald voetbal dat in dit verband buitengewoon strenge eisen worden gesteld om het karakter van de aansprakelijkheid van PEC Zwolle voor het gedrag van haar supporters niet verloren te laten gaan.

Op grond van het op zitting getoonde beeldmateriaal, het wedstrijdverslag in het dossier en de schriftelijk verklaring van PEC Zwolle, acht de aanklager bewezen dat PEC Zwolle zich schuldig heeft gemaakt aan hetgeen aan PEC Zwolle ten laste is gelegd.

De aanklager is van mening dat in de gegeven omstandigheden door PEC Zwolle onvoldoende maatregelen voor en tijdens de wedstrijd zijn getroffen om de tenlastegelegde wanordelijkheden te voorkomen of te beëindigen. Volgens de aanklager is PEC Zwolle een club die de afgelopen periode meerdere malen tuchtrechtelijk veroordeeld is voor soortgelijke feiten en had de club dan ook extra

waakzaam dienen te zijn en hadden er ook strengere maatregelen dan gebruikelijk getroffen moeten worden. Dit kunnen ook maatregelen zijn die de club minder populair maakt bij de doelgroep supporters.

De lat om zich te kunnen disculperen ligt volgens de aanklager voor PEC Zwolle dus hoog. Ondanks dat de aanklager heeft geconstateerd dat PEC Zwolle de nodige inspanningen heeft verricht, betekent dit wat haar betreft nog niet dat de club zich kan disculperen. Het verwijt van de aanklager richting PEC Zwolle is gericht op de maatregelen die de club voor en tijdens de wedstrijd had moeten treffen.

Voor en tijdens de wedstrijd

Volgens de aanklager is gebleken dat een groot aantal fakkels het stadion in zijn gekomen en geldt dit ook voor het grote zwarte spandoek. Volgens de aanklager had PEC Zwolle, vanwege haar tuchtrechtelijk verleden op het gebied van wanordelijkheden, in de foullering meer maatregelen moeten treffen om de kans dat vuurwerk en spandoeken het stadion in zouden komen te verkleinen. Bij deze wedstrijd heeft het volgens de aanklager wederom geleid tot veel vuurwerk waarbij een groot zwart spandoek is gebruikt als verhulling om het vuurwerk af te steken dan wel het omkleeden van de supporters hieronder te verhullen. Zoals aangegeven, is volgens de aanklager dit spandoek door de controle gekomen. Bovendien, toen bleek dat de supporters van de harde kern een spandoek wilden gaan uitrollen, had PEC Zwolle, wat de aanklager betreft, direct meer en intensievere maatregelen moeten treffen om dit te voorkomen.

De aanklager komt tot de slotsom dat PEC Zwolle zich schuldig heeft gemaakt aan overtreding van artikel 19 juncto artikel 20, lid 2, sub a RTBV en acht het ten laste gelegde wettig en overtuigend bewezen verklaard.

Strafmaat

Bij de vraag welke strafeis moet volgen, houdt de aanklager rekening met alle feiten en omstandigheden. Daarbij is door de aanklager aangegeven dat met name ook rekening is gehouden met de strafkaart van PEC Zwolle. Op basis van de strafkaart van PEC Zwolle, acht de aanklager het aan PEC Zwolle aangeboden schikkingsvoorstel passend en geboden.

3. Verweer van PEC Zwolle, aanvullende reacties

PEC Zwolle is van mening dat zij zich met succes kan beroepen op disculpatie. PEC Zwolle is namelijk van mening dat zij voor, tijdens en na de wedstrijd voldoende maatregelen heeft genomen om de kans op wanordelijkheden te verwaarlozen en stelt daartoe het volgende.

Voor de wedstrijd

PEC Zwolle heeft op zitting aangegeven dat zij voorafgaand aan de wedstrijd diverse maatregelen heeft getroffen en dat een uitgebreide veiligheidsbriefing voor de gehele veiligheidsorganisatie heeft plaatsgevonden. Deze wedstrijd is volgens PEC Zwolle als een categorie C wedstrijd vanwege het sentiment en 'de IJsselderby'. Ter voorbereiding op deze wedstrijd heeft PEC Zwolle onder andere de volgende maatregelen genomen:

- Een alcoholverbod in het gehele stadion;
- 100 % ID controle bij alle ingangen in het stadion;
- Het beperkt toelaten van sfeeracties en het specifiek verbieden van (hijs)doeken;
- Opschaling van veiligheidspersoneel van 45 naar 56 fte;
- Extra schouwrondes voorafgaand aan de wedstrijd met extra oplettendheid;
- Extra surveillance aangevraagd in de week voorafgaand aan de wedstrijd in de avonden en nachten vanuit een beveiligingsbedrijf;

Ten aanzien van het naar binnen smokkelen van vuurwerk door de supporters, heeft PEC Zwolle op zitting aangegeven dat uit onderzoek van de politie is gebleken dat enkele dagen voorafgaand aan de wedstrijd een inbraak in het stadion heeft plaatsgevonden. Volgens PEC Zwolle zouden de daders

van deze inbraak midden in de nacht platen in het gastenvak hebben losgeschroefd en hieronder de – op afstand ontsteekbare – rookbommen hebben geplaatst. Voor PEC Zwolle is het daarom heel moeilijk geweest om deze rookbommen te detecteren en te verwijderen. Het is voor PEC Zwolle niet duidelijk hoe het zwarte spandoek het stadion is binnengekomen. Bij het inspecteren van het stadion heeft PEC Zwolle een grote hoeveelheid vuurwerk onderschept en stelt PEC Zwolle dat het de club niet gelukt is om het zwarte spandoek te onderscheppen. PEC Zwolle stelt daarbij dat het onmogelijk is om – vooral bij een derby – alle middelen dan wel spullen te onderscheppen die worden gebruikt voor het veroorzaken van wanordelijkheden.

PEC Zwolle herkent het door de aanklager geschetste beeld niet dat PEC Zwolle tijdens de wedstrijd actiever dan wel intensiever had moeten optreden. Uit de op zitting getoonde beelden blijkt volgens PEC Zwolle dat de club direct heeft ingegrepen toen bleek dat het zwarte spandoek tevoorschijn werd gehaald en omhoog werd getrokken. Uit de beelden blijkt volgens PEC Zwolle dat de betreffende stewards direct naar de betreffende supporters zijn gelopen om het zwarte spandoek te verwijderen en in beslag te nemen. Ook is er volgens PEC Zwolle tijdens de vuurwerkactie door leden van de supportersclub en het beveiligingspersoneel opgetreden. Volgens PEC Zwolle bracht dit een veiligheidsrisico met zich mee, omdat het tijdens een dergelijke actie protocol is niet in te grijpen, maar de betreffende personen nadien op te sporen. Dat PEC Zwolle niet voldoende stewards en beveiligingspersoneel zou hebben klaar staan bij het vak van de harde kern supporters, is volgens PEC Zwolle niet het geval geweest. Hoewel dit niet direct uit de beelden blijkt, stelt PEC Zwolle dat rondom het betreffende vak voldoende stewards en beveiligingspersoneel aanwezig was.

Na de wedstrijd

PEC Zwolle heeft naar aanleiding van de incidenten rondom deze wedstrijd intern de incidenten onderzocht en direct dossiers voorgelegd van de supporters die direct bij de incidenten betrokken zijn geweest. In samenwerking met de diverse ketenpartners – waaronder de KNVB – heeft er vervolgens een proces van identificatie met behulp van beelden plaatsgevonden. Deze aanpak heeft geleid tot de identificatie van 11 personen die vuurwerk hebben afgestoken. Deze personen zijn opgespoord, geïdentificeerd en bij de KNVB aangemeld voor een stadionverbod, aldus PEC Zwolle.

PEC Zwolle heeft ook aangegeven dat na de wedstrijd door de recherche sfeerhokken van één van de supportersgroepen in beslag zijn genomen waar vuurwerk is aangetroffen. Om aan te tonen dat PEC Zwolle niet accepteert dat supporters zich herhaaldelijk schuldig blijven maken aan wanordelijkheden, heeft PEC Zwolle tot op heden de sfeerhokken niet ter beschikking gesteld aan voornoemde supportersgroep totdat er nieuwe afspraken worden gemaakt.

PEC Zwolle stelt samengevat dat de club binnen haar mogelijkheden alles heeft gedaan wat mogelijk was om wanordelijkheden te voorkomen en verzoekt de tuchtcommissie dan ook om haar vrij te spreken van het aan haar ten laste gelegde. PEC Zwolle vindt daarnaast – in geval van een strafoplegging aan de zijde van de tuchtcommissie – het door de aanklager aangeboden schikkingsvoorstel buitenproportioneel.

Reactie van de aanklager

De aanklager stelt eerst dat PEC Zwolle vanwege wanordelijkheden door haar aanhang na een vooronderzoek niet automatisch in staat van beschuldiging wordt gesteld. Er is namelijk ook een aantal zaken tegen PEC Zwolle geseponneerd. De aanklager vraagt zich daarnaast waarom door PEC Zwolle geen vuurwerkhonden zijn ingezet bij bijvoorbeeld het schouwen van het stadion.

Reactie van PEC Zwolle

Door PEC Zwolle wordt in algemene zin aangegeven dat de inzet van vuurwerkhonden geen nut heeft.

4. Vrijspraak

De tuchtcommissie acht het ten laste gelegde niet bewezen en spreekt PEC Zwolle daarvan vrij. De vrijspraak steunt op:

- Het verweer van PEC Zwolle op zitting;
- De op zitting getoonde beelden en foto's.

5. Het inhoudelijk oordeel van de tuchtcommissie

Disculpatielat

De tuchtcommissie stelt vast dat in deze zaak sprake is geweest van wanordelijkheden in de zin van het RTBV. De tuchtcommissie zal vervolgens moeten oordelen of PEC Zwolle zich met succes kan beroepen op disculpatie. De vraag is of PEC Zwolle voldoende maatregelen heeft genomen en ook geen andere maatregelen had kunnen nemen van dusdanig verstrekkende en stringente aard, dat de kans dat haar aanhang zich misdraagt te verwaarlozen is.

De tuchtcommissie beantwoordt deze vraag bevestigend en oordeelt dat PEC Zwolle zich met succes kan beroep op disculpatie.

Door de aanklager is kort gezegd aangegeven dat PEC Zwolle onvoldoende heeft geanticipeerd op het binnenbrengen van vuurwerk en een zwart spandoek. Daarnaast zou PEC Zwolle volgens de aanklager tijdens de wanordelijkheden onvoldoende hebben ingegrepen waardoor PEC Zwolle zich ten aanzien van het aan haar ten laste gelegde niet kan disculperen.

Voor en tijdens de wedstrijd

Ten aanzien van het zwarte spandoek, volgt de tuchtcommissie PEC Zwolle in haar verweer dat het – gezien de bij de fouillering geldende beperkingen in combinatie met de inventiviteit van de supporters om vuurwerk en spandoeken te verbergen – bijna niet mogelijk is om met name in een derby het stadion volledig vrij te houden van spandoeken dan wel vuurwerk. Hierbij is het voor de tuchtcommissie van belang dat PEC Zwolle onderbouwd heeft aangegeven dat de club – in lijn met vaste jurisprudentie van de tuchtcommissie en de commissie van beroep – voorafgaand aan de wedstrijd een verbod op (hij)sdoeken heeft ingevoerd. Daarnaast is door PEC Zwolle aangegeven dat voor deze wedstrijd een fouillering zowel in Zwolle als in Deventer heeft plaatsgevonden en is ook een 100 % ID controle uitgevoerd. Ook hebben er aan de zijde van PEC Zwolle extra schouwrondes plaatsgevonden en heeft PEC Zwolle in de week voorafgaand aan de wedstrijd tijdens de avonden en nachten vanuit een beveiligingsbedrijf extra surveillance ingezet.

Met betrekking tot afgestoken vuurwerk, oordeelt de tuchtcommissie dat – op grond van de door PEC Zwolle tijdens de zitting aangevoerde omstandigheden – het niet aan PEC Zwolle te wijten valt dat de op afstand ontsteekbare rookbommen in het stadion zijn gekomen. Ditzelfde geldt ook voor het afgestoken vuurwerk in de tweede helft van de wedstrijd. PEC Zwolle heeft naar het oordeel van de tuchtcommissie aan de hand van de door PEC Zwolle genomen – en op zitting genoemde – maatregelen onderbouwd aangegeven dat zij voorafgaand aan de wedstrijd alle mogelijke maatregelen heeft getroffen om de kans dat vuurwerk het stadion wordt ingebracht te verkleinen. Met andere woorden, dat door de supporters van PEC Zwolle toch op een of andere wijze een spandoek en vuurwerk in het stadion zijn binnengebracht, is – het (hij)sdoekverbod in acht nemend en de wijze waarop het op afstand ontsteekbaar vuurwerk met name in het gastenvak is geïnstalleerd – in dit geval niet aan PEC Zwolle tuchtrechtelijk te verwijten.

PEC Zwolle heeft daarnaast naar het oordeel van de tuchtcommissie voldoende gemotiveerd aangegeven dat zij met betrekking tot de wanordelijkheden tijdens de wedstrijden alle mogelijke maatregelen heeft getroffen die in haar macht lagen. De tuchtcommissie neemt in het voordeel van PEC Zwolle mee dat – hetgeen ook uit de op zitting getoonde beelden blijkt – de stewards en beveiligingspersoneel van PEC Zwolle – ondanks het protocol om niet in te grijpen – toch hebben ingegrepen met als gevolg dat het zwarte spandoek uiteindelijk is verwijderd. Daarbij is de tuchtcommissie door PEC Zwolle op basis van haar verweer ervan overtuigd dat PEC Zwolle tijdens de wedstrijd genoeg stewards en beveiligingspersoneel gepositioneerd had staan. PEC Zwolle heeft tijdens de door PEC Zwolle genoemde veiligheidsbriefing voor de gehele veiligheidsorganisatie voorafgaand aan de wedstrijd, de risico's op wanordelijkheden uitvoerig besproken, op juiste waarde ingeschat en vervolgens de nodige maatregelen getroffen.

In navolging op het door de aanklager gestelde, is ook de tuchtcommissie van oordeel dat PEC Zwolle na afloop van de wedstrijd voldoende maatregelen heeft getroffen. PEC Zwolle heeft uitvoerig en onderbouwd aangegeven dat de door haar uitgevoerde identificatie van de daders heeft geresulteerd in de oplegging van een aantal stadionverboden. De tuchtcommissie benadrukt hierbij dat PEC Zwolle in afwachting van – maar ook parallel aan – het onderzoek van de politie proactief tot opsporing, identificatie en bestraffing van daders is overgegaan. Dat PEC Zwolle de sfeerhokken van één van haar supportersgroepen waar vuurwerk is aangetroffen tot op heden niet ter beschikking heeft gesteld aan deze supportersgroep totdat er nieuwe afspraken worden gemaakt, weegt de tuchtcommissie ook in het voordeel van PEC Zwolle mee.

Op basis van het bovenstaande, komt de tuchtcommissie tot het oordeel dat PEC Zwolle overtuigend heeft aangetoond dat PEC Zwolle niet tuchtrechtelijk kan worden verweten dat zij voor, tijdens en na de wedstrijd onvoldoende maatregelen heeft getroffen om de tenlastegelegde wanordelijkheden te voorkomen of te beëindigen. De tuchtcommissie oordeelt dat PEC Zwolle in het licht van haar forse strafkaart in dit geval ook extra en strengere maatregelen dan gebruikelijk heeft genomen.

De tuchtcommissie oordeelt op grond van het bovenstaande dat PEC Zwolle zich niet schuldig heeft gemaakt aan het aan het PEC Zwolle ten laste gelegde en komt daarom tot de volgende beslissing.

6. De beslissing

Hetgeen onder 4. is vermeld, wordt niet bewezen verklaard.

PEC Zwolle wordt vrijgesproken van het aan haar ten laste gelegde.

Aldus beslist op 11 januari 2024 door de heer mr. N J. Batelaan, voorzitter, de heer mr. D. A. van Steenbeek en de heer R.J.G. Roelofs, leden, bijgestaan door de heer mr. M. Faouzi, secretaris.